

ปัญหา/อุปสรรค/ความคืบหน้าวิทยุชุมชนรบกวนการบิน
บั้งไฟ โคมลอยและโคมควัน
ต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

๑. วิทยุชุมชนรบกวนการบินต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

๑.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาวิทยุชุมชนรบกวนการบินสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

- ไม่ได้รับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจากสถานีวิทยุชุมชน
- เจ้าของสถานีอ้างว่าไม่ทราบ ไม่มีช่าง ไม่มีงบประมาณแก้ไข หรือแก้ไขแล้ว แต่การรบกวนยังอยู่
- สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งไม่เชื่อว่าการรบกวนจะไปถึงเครื่องบินได้ แม้จะได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
- คลื่นความถี่วิทยุชุมชนเข้ามารบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยการบิน

ผลกระทบจากการรบกวน มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. การรบกวนการสื่อสาร

- ๑.๑ ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินรับฟังไม่ชัดเจน
- ๑.๒ การรบกวนการสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินทำให้การสื่อสารรับฟังไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้
- ๑.๓ รบกวนเครื่องรับวิทยุของเครื่องบิน ทำให้เกิดความรำคาญแก่นักบิน

๒. การรบกวนเครื่องช่วยการเดินอากาศ (Localizer และ VOR)

ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการนำเครื่องบินเข้ามาลง ณ สนามบิน

วิธีการแก้ไขปัญหาของ บพท.

(๑) สถานีวิทยุกระจายเสียงที่สำนักงาน กสทช. ออกใบอนุญาตให้ทดลองออกอากาศไปแล้วนั้น หากจะให้มีการออกอากาศใหม่อีกครั้งให้ดำเนินการดังนี้

(๑.๑) สถานีจะต้องนำเครื่องส่งมาตรวจมาตรฐานให้ผ่านตามระเบียบสำนักงาน กสทช. ประกาศบังคับใช้งาน และขออนุญาต มี ใช้ ตั้งสถานีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑.๒) หลังจากเครื่องส่งตรวจผ่านมาตรฐาน เมื่อนำเครื่องส่งไปเชื่อมต่อเข้ากับระบบสายอากาศเพื่อส่งกระจายเสียงในครั้งแรก จะต้องมีมาตรการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นว่ามีมารบกวนในย่านการบินหรือไม่ พร้อมจัดทำรายงานผลการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นไปยังสำนักงาน กสทช. เพื่อรับรองผล หากไม่มีการรบกวนการบินและกิจการอื่น จึงจะอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๑.๓) เมื่อดำเนินการตามข้อ (๑.๒) แล้วไม่พบการรบกวนให้สำนักงาน กสทช. ผูกมัดด้วยลวดตะกั่ว Seal ปิดทับลวดที่ Lock ระหว่างเครื่องส่งวิทยุกับสายนำสัญญาณ เพื่อป้องกันการนำเครื่องส่งที่ไม่ได้มาตรฐานมาออกอากาศ

(๑.๔) เมื่อสถานีวิทยุออกอากาศครบ ๑ ปี ให้ดำเนินการตามข้อ (๑.๑) และ (๑.๒) เมื่อตรวจผ่านมาตรฐานทางสำนักงาน กสทช. จึงต่อใบอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๒) การกำหนดพื้นที่ปลอดภัยในการเดินอากาศ โดยให้ปลอดภัยการรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ติดตั้งอยู่โดยรอบท่าอากาศยาน กำหนดให้ท่าอากาศยานหลักที่รัศมี 50NM สำหรับท่าอากาศยานระหว่างประเทศ และ 30NM สำหรับท่าอากาศยานภายในประเทศ

(๓) จัดเก็บข้อมูลสถานีวิทยุกระจายเสียงโดยรอบสนามบินตามข้อ (๒) หากเกิดการรบกวนขึ้นจะได้ประสานงานกับทางสถานีได้ทันที เพื่อให้ยุติการออกอากาศได้ และปรับปรุงสถานีต่อไป

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการเดินอากาศ กับการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

(๕) การขออนุญาตใช้งานความถี่สำรองเพิ่มเติม จากเดิมที่ได้รับการต่ออายุมา ๑๕ ความถี่ (โดยข้อมูลทั้งหมดนี้ บวท. ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงาน กสทช.)

(๖) การแก้ไขการรบกวนการสื่อสาร บวท. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวปฏิบัติของการดำเนินการเมื่อเกิดคลื่นรบกวน ส่วนการแก้ไขปัญหาการรบกวนเครื่องช่วยการเดินอากาศนั้น จะดำเนินการตรวจสอบและประสานงานกับสำนักงาน กสทช. เขต หรือเมื่อตรวจพบแหล่งรบกวน จะพยายามเจรจากับสถานีที่ส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการออกอากาศและให้ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องส่งต่อไป หากไม่สามารถเจรจากับสถานีส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการรบกวนได้ บวท. จะแจ้งสำนักงาน กสทช. เขต ให้มาดำเนินการต่อไป

(๗) ดำเนินการให้คำปรึกษา/แนะนำ และให้ความรู้แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงตามที่ได้รับคำขอความอนุเคราะห์และเดินทางไปให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงร่วมกับ สำนักงาน กสทช. อย่างต่อเนื่อง

(๘) บวท. ดำเนินการจัดหาเครื่องมือในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนร่วมกับสำนักงาน กสทช. ติดตั้งใช้งานในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนสำหรับศูนย์ฯ ภูมิภาค และหอบังคับการบินที่มีสถิติการรบกวนอยู่บ่อยครั้งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถรับสัญญาณรบกวนในบริเวณที่ติดตั้งเครื่องมือได้ ทำให้มีข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์หาแหล่งรบกวน และทำให้สามารถระงับการรบกวนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๑.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒

ไตรมาสที่ ๑

- บวท. ได้ให้คำปรึกษา/แนะนำ และให้ความรู้ทางเทคนิคแก่ผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงตามที่ได้รับคำร้องขอความอนุเคราะห์ร่วมกับ สำนักงาน กสทช. วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ไตรมาสที่ ๒

- ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการเดินอากาศ จากการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียง ซึ่งได้มีการลงพื้นที่ตรวจสอบการแพร่แปลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงรบกวนระบบสื่อสารทางการบินร่วมกับสำนักงาน กสทช. เขต จำนวน ๒๑ เขต (๑ ครั้ง/สำนักงานเขต/เดือน) ในการติดตามการแก้ไขปัญหาการรบกวนในแต่ละภูมิภาค

๑. สำนักงาน กสทช. เขต ๒๕ (นครพนม) ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหารและบึงกาฬ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พบการรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

๒. สำนักงาน กสทช. เขต ๒๒ (อุบลราชธานี) ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ และศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พบการรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

๓. สำนักงาน กสทช. เขต ๑๓ (สุพรรณบุรี) ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยไม่พบการรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

- ประชุมร่วมกับสำนักงาน กสทช. ภาค/เขต เพื่อสรุปผลในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการรบกวนในแต่ละภูมิภาคระหว่าง ๒ หน่วยงาน (บวท. และ กสทช.) ๓ เดือน/ครั้ง/ภาค/เขต

๑. วันที่ ๒๓ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ สัมมนาพร้อมกับสำนักงาน กสทช. (ทุกเขต) เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาคความถี่รบกวนในย่านกิจการทางการบิน ประจำปี ๒๕๖๒ ที่จังหวัดอุดรธานี

๒. นำเสนอข้อมูลในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาสัญญาสัมปทานและพิจารณาความจำเป็นการใช้คลื่นความถี่ด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ อาคารเอ็กซิมแบงก์ว่าด้วยเรื่องผลกระทบหากย้ายสถานที่ตั้งใหม่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ ระบบเอฟเอ็ม ความถี่ 98.00 MHz มาที่กองพันทหารสื่อสารที่ ๑ รักษาพระองค์ ถนนนางลิ้นจี่

ไตรมาสที่ ๓

- ประชุมเตรียมการคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทย-เมียนมา ครั้งที่ ๒ (JTC-2)
- ประชุมคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทย - เมียนมา ครั้งที่ ๒ (JTC-2) ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ จ.เชียงใหม่
- บวท. ได้ไปให้ความรู้กับวิศวกรศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต เรื่องการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงพร้อมแนวทางการตรวจ การแก้ไขปัญหา และวิธีการแจ้งการรบกวนผ่านระบบ Customer Relationship Management (CRM) ไปยังสำนักงาน กสทช. ในระหว่างวันที่ ๗ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงระบบ CRM สำหรับแจ้งปัญหาและติดตามแก้ไขปัญหาวิทยุกระจายเสียงรบกวนกิจการทางการบินผ่านระบบ CRM ระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ บวท. ผ่านระบบ Internet ทั้งนี้ได้มีการพัฒนาระบบดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ไตรมาสที่ ๔

- ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ จากสถิติการรบกวนที่ บวท. ได้รับจากนักบินในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒ ปัจจุบันมีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน จำนวน ๓๘๑ ครั้ง ซึ่งมีแนวโน้มที่ลดลงจากปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๑๖๖ ครั้ง

๑.๓ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๓ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวนเพิ่มมากขึ้น ณ ศูนย์ควบคุมจราจรทางอากาศเส้นทางบินกรุงเทพ (๑๒๘ ครั้ง) เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๒ (๕๐ ครั้ง) เนื่องจากมีสถานีวิทยุชุมชนเพิ่มมากขึ้น และการรบกวนจากระบบส่งจ่ายไฟฟ้ากำลัง

ไตรมาสที่ ๒

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวนเพิ่มมากขึ้น ณ ท่าอากาศยานภูมิภาค (๒๗ ครั้ง) เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๒ (๑๕ ครั้ง) เนื่องจากมีการรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงบริเวณชายแดนประเทศกัมพูชา ด้านทิศเหนือติดกับประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) ทั้งนี้ บวท. ได้ดำเนินการประสาน กสทช. เพื่อนำส่งเรื่องร้องเรียนถึงคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดน เพื่อแจ้งไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงประเทศกัมพูชาต่อไป

ไตรมาสที่ ๓ และ ๔

จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวนเพิ่มมากขึ้น ณ ท่าอากาศยานภูมิภาค (๒๙ ครั้ง) เนื่องจากมีการรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงบริเวณชายแดนประเทศกัมพูชา (จังหวัดอุบลราชธานี เชียงราย นครศรีธรรมราช สมุทรปราการ และสกลนคร) และมีการรบกวนรุนแรงจนถึงขั้นใช้งานความถี่สำรองที่ความถี่ ๑๒๓.๕๐ MHz ตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ บวท. ได้ดำเนินการประสาน กสทช. เพื่อนำส่งเรื่องร้องเรียนถึงคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดน เพื่อแจ้งไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงประเทศกัมพูชาดำเนินการแก้ไขต่อไป และจากสถิติการรบกวนที่ บวท. ได้รับจากนักบินในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน จำนวน ๓๖๓ ครั้ง ซึ่งมีแนวโน้มที่ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๘๑ ครั้ง

๑.๔ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ - ๔

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๔ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมทั้งประเทศ (ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค) มีการรบกวนจำนวน ๑๐๗ ครั้ง ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๖๓ ครั้ง อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีปริมาณเที่ยวบินลดลง ซึ่ง บวท. ยังต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ - ๔

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๕ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวนจำนวน ๒๑๙ ครั้งเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔ ที่มีจำนวน ๑๐๗ ครั้ง โดยเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๑๒ ครั้ง ซึ่งเป็นผลจากการเปิดประเทศระยะแรกที่มีการผ่อนคลายมาตรการเดินทางเข้าประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และเปิดประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยจากการที่ปริมาณเที่ยวบินในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการรบกวนความถี่พร้อมการแจ้งเตือนมากขึ้นตามลำดับ การรบกวนความถี่ต่อเนื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไข รวมถึง บวท. ร่วมกับ กสทช. ตรวจสอบระบบอุปกรณ์ส่วนอื่นเพิ่มเติม พบว่าการรบกวนความถี่เกิดจากอุปกรณ์ภายในสนามบิน เช่น จอ Display โฆษณา โดย บวท. แจ้งความถี่รบกวนให้ กสทช. ตรวจสอบ และดำเนินการแก้ไข ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและรายงาน คค. ตามรอบระยะเวลาต่อไป

๑.๖ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ - ๔

- จากสถิติการรบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๖ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวน จำนวน ๔๖๔ ครั้ง เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๕ ที่มีจำนวน ๒๑๙ ครั้ง โดยเพิ่มขึ้นจำนวน ๒๔๕ ครั้ง ซึ่งเป็นผลจากภาพรวมการขนส่งทางอากาศ ทั้งในส่วนของการขนส่งผู้โดยสารและขนส่งสินค้ามีแนวโน้มที่ดี ด้วยปัจจัยหนุนจากภาวะเศรษฐกิจและการค้าโลกที่ค่อยๆ ฟื้นตัว รวมทั้งการเปิดพรมแดนระหว่างประเทศ และนโยบายเปิดประเทศของจีนที่ส่งผลให้ปริมาณเที่ยวบินเพิ่มขึ้นด้วย โดยจากการที่ปริมาณเที่ยวบินในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการรบกวนความถี่พร้อมการแจ้งเตือนมากขึ้นตามลำดับ โดยช่วงไตรมาสที่ ๔ บวท. ตรวจพบความถี่รบกวน จำนวน ๕๕ ครั้ง ซึ่งแจ้ง กสทช. ดำเนินการตรวจสอบพร้อมแก้ไขเรียบร้อยแล้ว และเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ บวท. เข้าร่วมประชุมหารือต่อการยื่นแบบรายงานการแพร่แปลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงร่วมกับสำนักงาน กสทช. เพื่อร่วมปรับปรุงการยื่นแบบรายงานฯ โดยที่ประชุมมีมติเห็นควรเสนอความเห็นต่อการยื่นแบบรายงานการแพร่แปลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงไว้ที่ ๑ ปี ตามเดิม เพื่อให้สถานีวิทยุกระจายเสียงได้มีการตรวจสอบ บำรุงซ่อมแซมอุปกรณ์การออกอากาศปีละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันมิให้เกิดการรบกวนการใช้งานคลื่นความถี่ต่อกิจการวิทยุการบิน

- บวท. ได้แต่งตั้งคณะทำงานกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุคมนาคม ตามประกาศ บวท. ที่ ปก ๑๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ เพื่อให้มีการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินงาน บริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุคมนาคม รวมถึงมีการประสานงานความร่วมมือกับสำนักงาน กสทช. อย่างเป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานการอนุญาตถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ของสำนักงาน กสทช.

๒. ปัญหาการจุดบั้งไฟ/โคมลอยและโคมควันต่อระบบการเดินอากาศของประเทศ

๒.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

การจุดบั้งไฟ

- มีการจุดบั้งไฟในพื้นที่ที่ไม่ได้ประกาศในระบบของผู้ทำการในอากาศ (Notice to Airmen: NOTAM)
- มีการจุดบั้งไฟเกินความสูงที่ได้ประกาศใน NOTAM
- บางครั้งการประกาศ NOTAM สำหรับการจุดบั้งไฟครอบคลุมระยะเวลาอันเป็นอุปสรรคต่อการบิน
- มีการจุดบั้งไฟในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงคือ ในบริเวณเส้นทางวิ่งขึ้นและแนวร่อนลงสู่ท่าอากาศยาน สำหรับการขึ้น-ลงของอากาศยาน และบริเวณใกล้เคียงเส้นทางบินหลักในการเข้า-ออกของอากาศยาน
- ประชาชน/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขาดความตระหนักรู้และความเข้าใจในผลกระทบของการจุดบั้งไฟต่อการปฏิบัติการบินและการให้บริการจราจรทางอากาศ
- ขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชน/ผู้จัดงาน กรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉินในการจุดบั้งไฟ

โคมลอยและโคมควัน

- มีการปล่อยโคมลอยและโคมควันในแนวร่อนและเส้นทางขึ้น-ลงของอากาศยาน
- การปล่อยโคมลอยและโคมควันไม่สามารถควบคุมพื้นที่และทิศทางเพื่อให้คำแนะนำกับนักบินได้ เนื่องจากทิศทางลมในขณะปล่อยโคมลอยและโคมควัน รวมทั้งประชาชนขาดความตระหนักรู้/ความไม่เข้าใจในผลกระทบจากอันตรายในเรื่องนี้

บวท. ได้นำเสนอแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ภาครัฐ โดยกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงกลไกทางกฎหมายให้การนำไปบังคับใช้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง บูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายต่าง ๆ มีมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้อง เชื่อมโยง และสนับสนุนซึ่งกันและกันในการป้องกันควบคุมและการปราบปราม/บรรเทาเยียวยา ขจัดช่องว่างทางกฎหมาย และความจำเป็นในการตีความ ตั้งแต่การจำแนกประเภทให้บั้งไฟ/โคมลอยเป็นวัตถุอันตราย และให้ครอบคลุม ขั้นตอนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต ใช้อุบัติเหตุ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และการทำกิจกรรม ตลอดจนมีบทลงโทษที่ชัดเจน รวมถึงตอบสนองต่อเจตนารมณ์ที่ต้องการทำให้กิจการบินของประเทศมีความปลอดภัย

(๒) ดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายจากผู้รับผิดชอบทุกด้านที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต ใช้อุบัติเหตุ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และทำกิจกรรม และบังคับใช้กฎหมายทั้งในเชิงปราบปราม เช่น พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. ๒๕๗๘ หรือในเชิงป้องกันและบรรเทา/เยียวยาผลกระทบ/อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมจุดบั้งไฟ/ปล่อยโคมลอย

(๓) ส่งเสริมให้วัฒนธรรมประเพณีบั้งไฟ และการปล่อยโคมลอย/โคมควันอยู่คู่กับชุมชนต่อไปอย่างที่เป็นมาตั้งแต่อดีต ภายใต้การกำกับ/ควบคุมให้การจัดกิจกรรมยิงบั้งไฟและปล่อยโคมลอย/โคมควันดำเนินไปในพื้นที่และระยะสูงที่กำหนดไว้

(๔) สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนตระหนักถึงผลกระทบร้ายแรงที่จะตามมาหากเกิดอุบัติเหตุอากาศยานจากการยิงบั้งไฟและปล่อยโคมลอย/โคมควัน และตระหนักถึงการที่มีกฎหมาย/บทลงโทษที่เกี่ยวข้อง และความสุ่มเสี่ยงในการกระทำผิดกฎหมายโดยไม่รู้/ไม่เจตนา และรวมถึงการให้ข้อมูลภาครัฐในการช่วยสืบค้นกรณีฝ่าฝืน

๒.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๒

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔

ปัจจุบัน บันทึกรายชื่อข้อตกลงความร่วมมือเรื่องการบินและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยานจากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟระหว่าง ๑๐ หน่วยงาน ได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่ง บวท. ได้ประสานสอบถามถึงเรื่องดังกล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วนั้น จึงได้เรียนถามแนวทางการดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องนี้ไปเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ (หนังสือ บวท ๖๖/๒๕๖๒) เช่น จะมีการพิจารณาเสนอเพื่อทบทวนและจัดทำบันทึกข้อตกลงใหม่หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อที่ บวท. จะได้เตรียมการสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมต่อไป

อย่างไรก็ตาม บวท. ยังคงหลักการและเป้าหมายสำคัญคือ การส่งเสริมให้งานประเพณีและการประกอบอาชีพสุจริต อยู่คู่กับสังคม และอยู่ร่วมกันได้กับความปลอดภัยในการเดินอากาศ ภายใต้การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงภัยอันตรายและผลที่จะตามมา หากเกิดอุบัติเหตุอากาศยานจากปัจจัยอันตรายดังกล่าว

๒.๓ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๓ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔

บวท. ให้การสนับสนุนภาครัฐตามมาตรการที่ภาครัฐกำหนด และการรายงานสถิติของบั้งไฟ โคมลอย และโคมควันต่อภาครัฐเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อใช้บริหารจัดการในภาพรวมของประเทศ

๒.๔ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ (ปีปฏิทิน) ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาส ๔

การดำเนินการของ บวท. จากการรายงานสถิติบั้งไฟ โคมลอยและโคมควันต่อภาครัฐเป็นประจำทุกไตรมาส ในช่วงปีที่ผ่านมาพบว่า

- สถิติจากการจุดบั้งไฟ โดยภาพรวมทั่วประเทศ (ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค) มีจำนวน ๒๗ ลูก ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๕ ลูก อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การจัดประเพณีบั้งไฟลดลง
- สถิติการปล่อยโคมลอยและโคมควัน โดยภาพรวมทั่วประเทศ (ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค) มีจำนวน ๒๘ ลูก ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๐๗ ลูก อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การจัดประเพณีการปล่อยโคมลอยและโคมควันลดลง

แต่อย่างไรก็ตาม บวท. ยังคงติดตาม ผลักดันเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการบิน เพื่อหาแนวทางดำเนินการลดความเสี่ยงจากปัจจัยอันตรายทางการบิน และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อสถานการณ์ COVID-19 ดีขึ้น และมีการเปิดประเทศ จะทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งประชาชนในประเทศและต่างประเทศมายังประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นประเพณีข้างต้น ย่อมกลับมา มีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต

๒.๕ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๕ (ปีปฏิทิน) ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาส ๔

ปัจจุบัน บวท. ยังให้ความสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบและผลักดันเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการบิน เพื่อหาแนวทางดำเนินการลดความเสี่ยงจากปัจจัยอันตรายทางการบิน และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นงานประเพณีที่สืบทอดกันมา โดยยังอยู่ภายใต้การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และการสร้างการรับรู้ความเข้าใจถึงอันตรายและผลที่จะตามมา และในช่วงปีที่ผ่านมา เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ กรุงเทพมหานคร ได้มีการออกประกาศแจ้งเตือนเรื่องมาตรการป้องกันอันตรายจากการจุดและปล่อยบั้งไฟ พลุ ตะไล โคมลอย โคมไฟ โคมควันหรือวัตถุอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน ในช่วงเทศกาลลอยกระทง ๒๕๖๔ และในปี ๒๕๖๕ จากสถิติการรายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควัน ในพื้นที่ที่ไม่ได้แจ้งออกประกาศ NOTAM ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๕ พบบั้งไฟ จำนวน ๓๑ ลูก โคมลอยและโคมควัน จำนวน ๓๙ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๑ ลูก และโคมลอยและโคมควัน มีจำนวน ๒๒ ลูก ตามลำดับ จึงเห็นว่าในปี ๒๕๖๕ (ไตรมาสที่ ๑-๔) มีปริมาณเพิ่มขึ้นพอสมควร เนื่องจากการเปิดประเทศทำให้เกิดกิจกรรมดังกล่าวเพื่อสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวทั้งประชาชนในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

๒.๖ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ สำหรับในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๖ ไม่มีการออกประกาศ NOTAM จากการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควัน แต่มีการรายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควัน ในพื้นที่ที่ไม่ได้แจ้งออกประกาศ NOTAM โดยพบบั้งไฟ จำนวน ๑ ลูก โคมลอยและโคมควัน จำนวน ๑๒ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ ไม่มีการพบบั้งไฟ พบเพียงโคมลอยและโคมควัน จำนวน ๓ ลูก ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

ไตรมาสที่ ๒

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ สำหรับในช่วงเดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๖

รายงานการออกประกาศ NOTAM ดังนี้

- การจุดบั้งไฟ จำนวน ๑,๒๓๐ NOTAM
- การปล่อยโคมลอยโคมควัน จำนวน ๑ NOTAM

รายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควัน ดังนี้

- รายงานพบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๑๗ ลูก (จำนวนสะสมเดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๖ มีการรายงานพบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๑๘ ลูก) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ พบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๑๗ ลูก
- ไม่มีการรายงานพบเห็นโคมลอยและโคมควัน (จำนวนสะสมเดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๖ มีการรายงานพบเห็นโคมลอยและโคมควัน จำนวน ๑๒ ลูก) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ พบเห็นโคมลอยและโคมควัน จำนวน ๔ ลูก

ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

ไตรมาสที่ ๓

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ สำหรับในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๖

รายงานการออกประกาศ NOTAM* ดังนี้

- การจุดบั้งไฟ จำนวน ๑๙ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๒๔๙ NOTAM)
- การปล่อยโคมลอยโคมควัน จำนวน ๑ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๒ NOTAM)

รายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมควันที่นอกเหนือประกาศ NOTAM ดังนี้

- รายงานพบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๒๓ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ พบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๑๓ ลูก (สถิติรายงานการพบเห็นบั้งไฟสะสมเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๔๑ ลูก)

- ไม่มีรายงานพบเห็นโคลมลอยและโคลมควัน รวมถึงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ (สถิติรายงานการพบเห็นโคลมลอยและโคลมควันสะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑๒ ลูก)

หมายเหตุ: *ไม่มีการระบุจำนวนบั้งไฟ โคมลอยและโคลมควันในประกาศ NOTAM

ไตรมาสที่ ๔

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามข้อ ๒.๕ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๕ (ปีปฏิทิน) ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาส ๔

สำหรับในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๖

รายงานการออกประกาศ NOTAM* ดังนี้

- การจุดบั้งไฟ จำนวน ๙ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๒๖๐ NOTAM)
- การปล่อยโคลมลอยโคลมควัน จำนวน ๒๘ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๓๐ NOTAM)

รายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคลมลอยและโคลมควันที่นอกเหนือประกาศ NOTAM ดังนี้

- รายงานพบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๕ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ พบเห็นบั้งไฟ จำนวน ๓๑ ลูก (สถิติรายงานการพบเห็นบั้งไฟสะสมเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๔๖ ลูก)
- รายงานพบเห็นโคลมลอยและโคลมควัน จำนวน ๖๖ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ พบเห็นโคลมลอยและโคลมควัน จำนวน ๓๙ ลูก (สถิติรายงานการพบเห็นโคลมลอยและโคลมควันสะสมเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๗๘ ลูก)

หมายเหตุ: *ไม่มีการระบุจำนวนบั้งไฟ โคมลอยและโคลมควันในประกาศ NOTAM

๓. สถิติวิทยุชุมชนรบกวนการบินและสถิติการจุดบั้งไฟ โคมลอยและโคลมควัน ไตรมาสที่ ๔ เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)